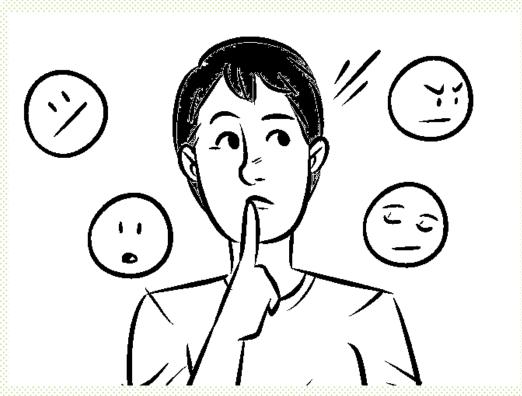
Duygu Tanımada Öznitelik Seçimine Etmen-Tabanlı Modelleme Yaklaşımı

Semiye DEMİRCAN – Humar KAHRAMANLI Konya Teknik Üniversitesi – Selçuk Üniversitesi

Bu çalışmada ses verilerini içeren duygu veritabanı Emo-DB kullanılarak duygu tanıma işlemi gerçekleştirilmiştir.

Çıkarılan özelliklerin seçiminde duygu tanıma sistemini etkileyen parametrelerin belirlenmesi ve bunun tanıma başarısına olan etkisi araştırılması amacıyla özellik seçim yöntemleri geliştirilmiştir. Önerilen yöntemlerin sonucunda elde edilen parametreler farklı yöntemlerle sınıflandırılmıştır.

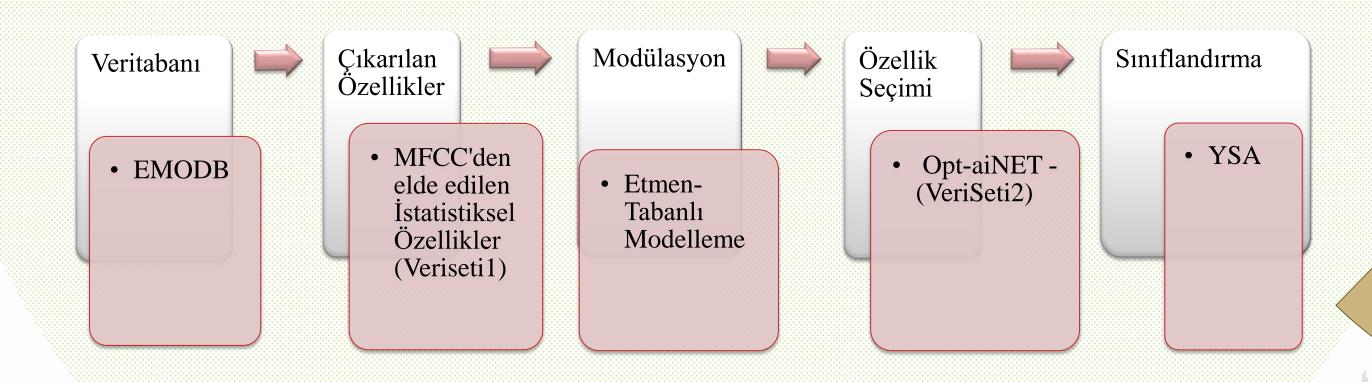
2 Özellik Çıkarma

EmoDB'nin dört duygusu
(üzgün, normal, kızgın,
sinirli) kullanılan bu
çalışmada ilk olarak
verilerden MFCC
öznitelikleri çıkartılmıştır.
Her bir veriden 16 tane
farklı uzunlukta MelKatsayıları elde edilmiştir.
İkinci adımda her katsayının
istatistikleri alınarak veri
azaltma yapılmıştır.
Çıkarılan istatistiksel
değerler Şekil 'de
gösterilmektedir.

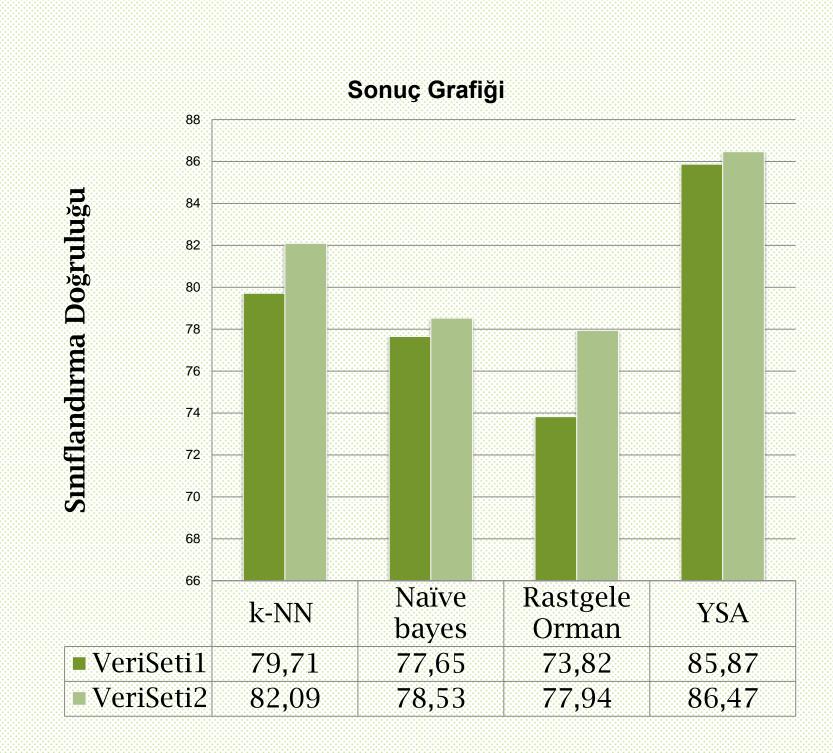
Önerilen Yöntem

Mel- katsayılarından elde edilen istatistiksel değerlerin her bir grubu bir etmen gibi düşünülmüştür. Her bir katsayı grubuna ait maksimum değeri *Etmen1*, minimum değeri *Etmen2*, ortalama değeri *Etmen3*, Standart Sapma değeri *Etmen4*, Median değeri *Etmen5*, Skewness değeri *Etmen6* ve Kurtosis değeri *Etmen7* ve olarak tanımlanmıştır. Bütün özellikleri içeren veri tabanı seti *VeriSeti1* olarak isimlendirilmiştir.

Önerilen duygu tanıma mimarisi

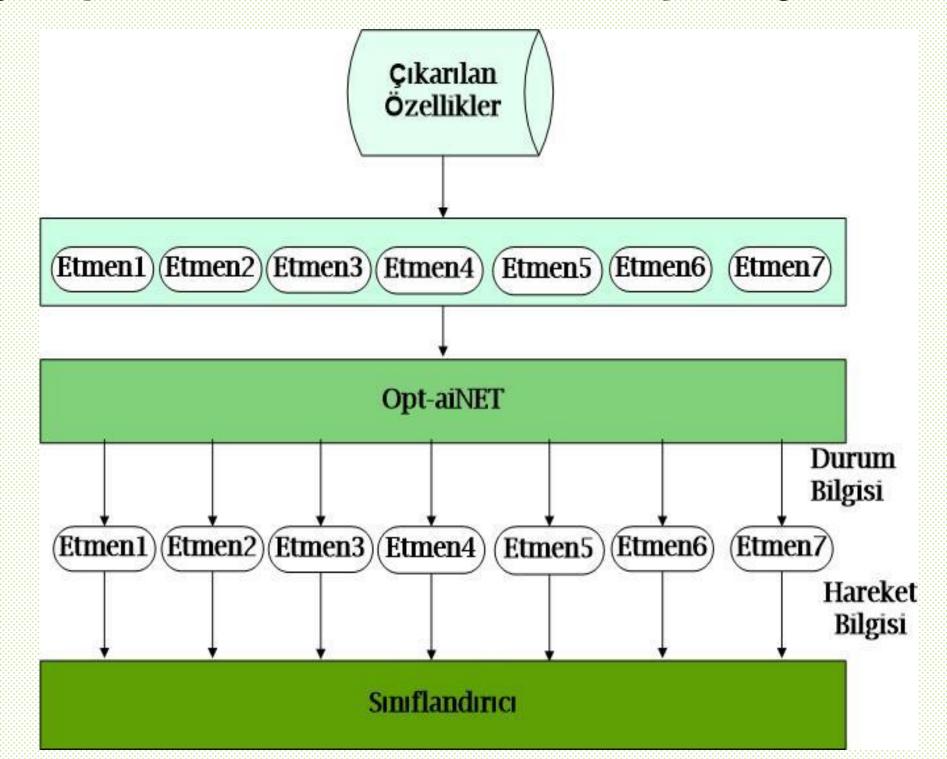

Yapılan testler sonucunda sunulan yöntemin özellik seçiminde başarılı sonuçlar verdiği görülmektedir.

Etmen -Tabanlı Modelleme ile Özellik Seçimi

Her bir etmen için hareket bilgisi olarak 0 veya 1 değerleri tanımlanır. Hareket bilgisi "0" veya "1" olmasına göre etmen grubunun temsil ettiği özellik grubu sınıflandırma işlemine tabii tutulur veya tutulmaz. Optimizasyon sonucunda elde edilen değere göre her bir etmenin hareket bilgisi değişmektedir.

Burada amaç sınıflandırma başarısını maksimum yapacak etmen grubunu seçmektir. Bu seçimi yamak amacıyla kullanılacak optimizasyon işleminde opt-aiNET algoritması kullanılmıştır. Yapılan denemeler sonucunda seçilen etmen grubu *Etmen1*, *Etmen4* ve *Etmen5* etmenleriyle modellenen özellik gruplarıdır. Bu özellikleri tamamı *VeriSeti2* olarak isimlendirilmiştir.

6 Referanslar

- C. Becchetti, and L. P. Ricotti, "Speech Recognition: Theory and C++ Implementation," pp. 10, 2004.
- L. N. de Castro, and J. Timmis, "An artificial immune network for multimodal function optimization," *Cec'02: Proceedings of the 2002 Congress on Evolutionary Computation, Vols 1 and 2*, pp. 699-704, 2002.